

[Pelle Voigt]

national side, og at man må gå ind i kritikken af en fødevarebistand, der – som det er blevet påpeget af en henvendelse til folketinget fra u-landsgruppen ved landbohøjskolen og Nord og Syd-koalitionen, som er dateret den 21. november 1984 – ofte har virket på den måde, at man har været med til at grave grunden væk under det lokale landbrug. Jeg synes, der er grund til at drage denne henvendelse og de synspunkter, der ligger i den, meget centralt ind i den danske u-landspolitik og i den debat, vi fører her. Det gælder også det synspunkt, at man, når der nu rent faktisk findes store fødevarerhjælpsprogrammer, fra dansk side ad politisk vej burde virke for, at noget af den ikke-udløste fødevarerhjælp – hvis langsigtede virkninger endda meget ofte er tvivlsomme, fordi de ikke er udformet efter modtagerlandenes behov, men, som hr. Bjørn Elmquist var inde på, efter, hvad man nu tilfældigvis har liggende på sine overskudslagre – i stedet konverteres til den katastrofehjælp, som i øjeblikket kun udgør 10 pct. af den samlede fødevarerbistand, der gives i verden.

Jeg synes f.eks., at Danmarks opmærksomhed burde være rettet meget voldsomt mod den situation, at man i EFs fødevarerhjælpsprogram i 1981 havde 122.000 t korn liggende på lager, en mængde, som ved udgangen af september i år var vokset til 676.000 t, altså korn, som ikke er blevet videresendt, fordi det ikke har passet EF-Kommissionen. På den baggrund må man stille sig det spørgsmål, om det dog ikke var rimeligt, at en del af det korn i stedet for at ligge på lagre i EF og være underkastet EFs almindelige, ofte tvivlsomme fødevarerprogrampolitik, blev konverteret til akut fødevarerhjælp.

Det viser sig jo også – og det fremgår ligeledes af den henvendelse, der er kommet fra Nord og Syd-koalitionen og u-landsgruppen ved landbohøjskolen – at når man baserer sig på det princip, at man nu engang vil slippe af med nogle overskudsfødevarer, som man har liggende på lager, både i katastrofesituationer og i fødevarerhjælpsprogrammer, sender man ofte det, man nu engang har liggende. Men det er altså ikke i disse sultområder først og fremmest de sikkert udmærkede og proteinrige svineører, der er brug for. Der er først og fremmest brug for kalorier – disse mennesker mangler kalorier, disse mennesker

sulter – og det er billigere, rimeligere og fornuftigere at give denne bistand ved at sende korn end at lade disse fødemidler gå vejen om ad en animalsk produktion, selv om altså landbrugsministeren og det danske landbrug og slagterierne måske har nogle svineører og andre ting liggende på lager.

En anden ting, som jeg skal sige afslutningsvis, og som jeg synes burde være meget central, er det, at man i stedet for at anvende denne situation til at tømme fødevarerlagre i de rige lande burde udforme fødevarerbistanden på den måde, at man indkøbte landbrugsvarer i så vid udstrækning, som det er muligt, lokalt i u-landene, så tæt ved de sultområder, det drejer sig om – jeg kan se, udenrigsministeren nikker; det er jeg meget glad for – sådan at fødevarerbistanden virkelig effektivt kan være med til at fremme den lokale landbrugsudvikling og handelen mellem u-landene indbyrdes og dermed pege frem imod den selvhjulpethed, som i hvert fald i teorien alle partier i dette folketing – i hvert fald alle, der har talt hidtil – øjensynlig hylder.

Jeg skal til sidst sige, at jeg er meget glad for, at denne debat om ikke andet har ført til det, synes jeg meget betydelige resultat, at der nu foreligger en dagsorden, der i modsætning til, hvad der tidligere har været tilfældet, vil indebære en beslutning ligesom dagsordensforslaget fra SF og VS om, at staten vil gå ind og doble resultatet af »Afrika sulter«-kampagnens indsamling op. Det er dog et konkret resultat.

Stinus (RV):

Jeg er glad for denne anledning til at drøfte de afrikanske problemer, og jeg vil gerne takke initiativtagerne. Men jeg vil også gerne understrege, at det er trist, hvis debatten i dag skulle udvikle sig til en overbudsdiskussion om, hvem der er parat til at yde mere hjælp end andre. Situationen i Afrika er for alvorlig til, at debatten skulle få en sådan drejning og spørgsmålet om Danmarks indsats blive gjort til katekese i et partipolitisk spil.

Der bør ikke være tvivl om, at alle i det danske folketing er parat til at hjælpe øjeblikkelig og også til at overveje helt ekstraordinære initiativer. Dette bør også kunne manifestes herfra i enighed i dag, og det op-